

فقط قدری کمتر بمصالح اجتماعی خلل وارد می آید. هیشود مثل بند ۱۴ ماده يك نظامنامه خلافی که واجد همان طبع قضائی ماده ۲۶۲ قانون مجازات عمومی است و بالعکس بعضی وقت جرمی که فاقد نیت سوء میباشد و باید حتماً خلافی محسوب شود. جنحه تلقی گردیده است.

بعلاوه تقسیم چهارگانه بیشتر موافق با تشکیلات محاکم جرائی است و از جهت آسان بودن تشخیص جرائم از حیث جنایت جنحه مهمه و جنحه کوچک و خلاف اختلاف در صلاحیت کمتر رخ میدهد و قواعد مخصوص بهر يك از انواع چهارگانه جرائم سهولت اعمال میشود بنابراین مقدمات در قانون مجازات عمومی ایران برای اینکه معلوم شود هر جرمی جزء کدام نوع است باید مجازاتی را که مقنن برای آن معین نموده در نظر گرفت باین معنی که چنانچه مجازات آن از قبیل مجازاتهای جنائی یا جنحه و یا خلافی معین شده باشد باید آنرا جنایت یا جنحه یا خلاف تلقی نمود. ولی بعضی اوقات ممکن است برای جرمی با اینکه در عداد جنایات است مجازات جنحه معین شود در این صورت آیا آنرا جنحه تلقی نمائیم یا جنایت برای حل قضیه باید تحقیق زیر را قائل شویم:

چنانچه مجازات جنحه که برای جنایت معین شده از طرف قانون پیش بینی شده و لازم الرعایه است باید آن جنایت را جنحه تلقی نمود مثل ماده ۱۹۱ قانون مجازات عمومی ولی چنانچه مجازات جنحه طبق ماده ۴۴ قانون مجازات عمومی در اثر تشخیص و تمیز هیئت حاکمه معین گردیده بزه ارتكابی جنایت است و باید قواعد مربوطه بجنایت را بر آن اعمال نمود.

تقسیم بندی جرائم از لحاظ اخلاقی

بزه تلقی شدن اعمال انسانی گاهی در اثر نیت و قصد سوء عامل و مرتکب بوده و بعضی وقت با وجود فقدان قصد و نیت سوء بزه تلقی میشود و از این لحاظ ممکن است جرائم را بدو دسته تقسیم نمود اول جنحه و جنایت که همیشه اعمال منافی اخلاق محسوب و سوء نیت عامل و مرتکب یکی از ارکان مشکله بزه است و دیگر خلاف که جنبه انضباطی داشته و با فقدان قصد و نیت سوء مرتکب هم قابل کیفر است قوانین

جزائی جدید بجای تقسیم چهارگانه این تقسیم را قبول نموده اند ولی باید در نظر داشت که بعضی اوقات مقنن جرائمی را که سوء نیت عامل آن تصویر ذهنی ندارد و باید طبق نظر بالا خلاف محسوب نمود جزء دسته اول قرار داده است و بالعکس بعضی جرائم را که نیت سوء در آن تصویر ذهنی دارد بجای اینکه جزء دسته اول قرار دهد جزء دسته دوم پیش بینی نموده است.

﴿ تقسیم بندی جرم از نظر مادیت آن ﴾

با ملاحظه ماده جرم باید گفت که جرم مادی عملی است که در اثر اراده انسانی واقع شده تا تغییری در خارج احداث کرده و به مطلوب مرتکب صورت عملی دهد از این نظر در هر جرمی که واقع میشود چهار عنصر مشاهده میشود: اول ظهور اراده، دوم بروز آن از ناحیه انسان، سوم حصول یک تغییری در خارج چهارم وجود تناسب بین اراده که تظاهر پیدا نموده و نتیجه‌ئی که از آن تغییر رخ داده است با در نظر گرفتن این چهار عنصر، جرائم را به تقسیمات زیادی میتوان تقسیم نمود و مهمترین این تقسیمات از قرار زیر است:

جرم ساده و مرکب - جرم ساده عبارت از عمل واحد است که تشکیل یک جرم می دهد جرم ساده یا آنی است. یا مستمر.

جرم آنی عبارت از فعل یا ترک فعلی است که پس از انجام بلافاصله خاتمه میپذیرد بیشتر جرائم جرم آنی محسوب میشوند جرم مستمر عبارت از فعل و ترک فعلی است که پس از وقوع بلافاصله ختم نشده بلکه حالت جرمی جرم ارتكابی نامدنی استمرار و دوام دارد مثل سرقت آب از مجرا و گاز و یا استعمال نشانهای دولتی و یا حبس غیر قانونی، جرم مستمر یا متصل است با منفصل جرم مستمر متصل آن است که حالت جرمی جرم ارتكابی بدون ابراز مجدد اراده اولی، دوام پیدا نماید مثل ساختن عمارت برخلاف مقررات زمان.

جرم مستمر منفصل آن است که بدون مداخله مجدد اراده اولی، جرم ارتكابی نتواند دوام پیدا نماید مثل استفاده از نشان دولتی. تشخیص جرم آنی از جرم مستمر دارای فوائد زیر است: